מוכי שחין עושין בירושלים הולך לו ערב פסח אצל הרופא וחותכו עד שמניח בו כשערה ותוחבו בסירא ונמשך ממנו והלה עושה פסחו והרופא עושה פסחו (ורואה אני) שהדברים ק"ו: **גמ'** א) תנן התם המוחק את הכרישה והסוחט בשערו ובכסותו ב) משקה שבתוכו אינם בכי יותן ג) והיוצאין ממנו הרי הן בכי יותן אמר שמואל וכרישה עצמה הוכשרה מאי טעמא ד) בשעת פרישה ה) ממנו הוכשרה והתנן ערב פסח הולך לו אצל כו' ואי אמרת בשעת פרישתן הוכשר ו) הא איכא נמי ההוא אבר המדולדל בשעת פרישתו מאדם נטמייה לאדם ז) כדקאמר רב יוסף בניתזין בכל כחן הכא נמי בניתזין בכל כחן והיכא איתמר דרב יוסף אהא זב וטמא מת שהיו מהלכים ח) וירדו עליהם גשמים אע"פ שסוחטין (זה את זה משקין היורדין) מצד העליון לצד התחתון טהורים שאין מחשבין אלא ט) שיצאו מכולן יצאו מכולן הרי מכשירין (שאין נחשבין אלא לאחר שיצאו מגופו) אמר רב יוסף בניתזין בכל כחן: **מתני'** ועוד י) שאלו ר' עקיבא השוחט ה' זבחים בחוץ בהעלם אחת מהו חייב על כל אחת ואחת או אחת על כולן

יא) אמרו לו לא שמענו אמר רבי יהושע שמעתי באוכל מזבח אחד יב) מה' תמחויין בהעלם אחת שהוא חייב על כל אחת ואחת משום מעילה ורואה אני שהדברים ק"ו אמר ר"ש לא כך יג) שאלו ר' עקיבא אלא באוכל נותר מחמשה זבחים בהעלם אחת מהו חייב אחת על כולן או חייב על כל אחת ואחת אמרו לו לא שמענו א"ר יהושע שמעתי באוכל מזבח אחד בה' תמחויין בהעלם אחת שהוא חייב על כל אחת ואחת משום מעילה ורואה אני שהדברים ק"ו אמר לו ר' עקיבא אם הלכה נקבל אם לדין יש תשובה אמר לו השב אמר יד) ולא אם אמרת במעילה שעשה בה את המאכיל כאוכל ואת המהנה כנהנה צירף את המעילה לזמן מרובה תאמר בנותר שאין בו אחת מאלו: **גמ'** מאי טו) קשיא ליה לר"ש הכי קא קשיא ליה מה ראיה לשוחט מאוכל מה לאוכל שכן נהנה אלא כך טז) שאלו האוכל נותר מחמשה זבחים בהעלם אחת מהו חייב יז) בכל אחת ואחת או אחת על כולן אמרו לו לא שמענו אמר ר' יהושע שמעתי באוכל מזבח אחד יח) מחמשה תמחויין בהעלם אחת שחייב על כל אחת ואחת משום מעילה ורואה אני שהדברים ק"ו מה מזבח אחד שאין גופין מוחלקין חייב על כל אחת ואחת משום יט) תמחויין מוחלקין חמשה זבחים דגופין מוחלקין לא כל שכן כ) אמר ר' שמעון לא כך שאלו אלא באוכל (מזבח אחד) נותר מחמשה זבחים בהעלם אחת מהו חייב אחת על כולן או חייב על כל אחת ואחת אמרו לו לא שמענו רבי יהושע אומר שמעתי באוכל מזבח אחד בחמשה תמחויין שהוא חייב על כל אחת ואחת משום מעילה ורואה אני שהדברים ק"ו: אמר לו ר' עקיבא אם הלכה נקבל כו': קיבלה רבי יהושע להא תשובה מר' עקיבא או לא ת"ש דתניא כא) אכל ה' חתיכות נותר מזבח אחד בהעלם אחת בחמשה תמחויין אינו מביא אלא חטאת אחת ועל לא הודע שלהן אינו מביא אלא אשם תלוי אחת כב) מחמשה תמחויין בחמש העלמות מביא חטאת על כל אחת ואחת כג) ועל לא הודע שלהן מביא אשם תלוי על כל אחת ואחת כד) מה' זבחים בהעלם אחת חייב [על כל אחת ואחת] ר' יוסי בר' יהודה כה) אומר אפילו אכל ה' חתיכות מה' זבחים בהעלם אחת אינו מביא אלא חטאת אחת ועל ספיקן אין מביא אלא אשם תלוי כו) אחת כללו של דבר כל שחלוקין בחטאות חלוקין באשמות אכל ה' חתיכות בה' תמחויין מזבח אחד לפני זריקת דמים אפי' בהעלם אחת חייב על כל אחת ואחת משום מעילה

ואילו

מוכי שחין. אבריהן נופלין: **וחותכו.** לא משום טהרה שקודם לכן נמי טהור אלא שלא יהא מאוס ברגל באבר המדולדל: **שמניח כשערה.** ולא חותכו לגמרי שלא יטמא אותו החותכו שנוגע בו בשעת פרישה: **ותוחבו.** לאבר בסירא בקוץ המחובר לקרקע או לכותל והוא הבולה נמשך ונתלש האבר מאליו: **ק"ו.** מפרש בגמ' ח) אדם שמטמא מחיים שמקבל טומאה מחיים ואפילו הכי לא מטמא אבר המדולדל ק"ו בהמה שאינה מקבלת טומאה מחיים: **גמ' המוחק את הכרישה.** כותש את הקפלוט שקורין פוריי"ש: **הסוחט.** מים שבשערו כגון יוצא מבית המרחץ ומסתפג באלונטית: **משקין שבתוכו.** שבתוך הכרישה אינן בכי יותן דלא חשיבי מידי הואיל ובלועין הן: **והיוצאין הימנו הרי הן בכי יותן.** אם נפלו על הזרעים: **וכרישה עצמה.** לאחר שיצאו ממנו המשקין הוכשרה אף על פי שלא נגעה בהן אחר יציאתן: (מ"ע כו') **ניטמייה לאדם.** למוכי שחין: **בניתוזין בכל כוחן.** שמשך עצמו בכח ונתלש בכח וליכא נגיעה בשעת פרישה אבל מי כרישה יוצאין בנחת ולאחר שיצאו ממנה חשובין הן מיד וקודם שיפלו לארץ נוגעין בה בשעת פרישה: **זב או טמא מת שהיו מהלכין בדרך וירדו גשמים.** על בגדיהן אף על פי שסחטן הזב בעצמו החליק כסותו כלפי מטה שיפלו המים אותן המשקין היורדין כנגד מלמעלה למטה טהורים ואין מטמאין אדם הנוגע בהן לפי שאינן חשובין הואיל ועומדין ליבלע בשפה התחתונה של בגד: **יצאו מכולן הרי אלו מכשירין.** אם נפלו על הזרעים וטהורין שאינן מטמאין את הזרעים אלא אם כן הזב נוגע בהן לאחר שיצאו מכולו. והא דכתיב בסיפא אלא לאחר שיצאו מגופו ל"ג לה: **מתני' חייב.** משום מעילה על כל תמחוי אם אכלן קודם זריקת דמים: **ק"ו.** מפרש בגמרא: **אם הלכה.** שקבלת מרבך שחייב על כל אחד מן הזבחים נקבלנה ממך: **ואם לדין.** שאתה למד אותה מק"ו ממעילה יש תשובה: **המאכיל כאוכל.** שאם נתן אוכל הקדש לחבירו חייב כאילו אכלה הוא עצמו דקיי"ל המוציא הקדש לחולין הוא מעל ולא מי שניתן לו: **והמהנה כנהנה.** במידי דלאו בר אכילה: **לירף את המעילה לזמן מרובה.** שאם נהנה היום כחצי פרוטה ומכאן עד ג' שנים חצי פרוטה מצטרפות לקרבן (א) ולקמן בפרק ספק אכל חלב (דף יח.) מפיק ליה מתמעול מעל ריבה: **גמ' מאי קשיא ליה לר' שמעון.** מה ראייה לשוחט בחוץ מאוכל זבח לפני זריקה: **לא הודע.** שהיו ה' חתיכות נותר וה' חתיכות כשרות לפניו ולאן ידוע איזו אכל אם הה' של נותר אם הה' כשרות: **בה' העלמות.** ומזבח אחד אכל נותר חייב ה' משום נותר דהעלמות מחלקין: **מה' זבחים.** אכל נותר בהעלם א' חייב ה' הואיל וגופים מוחלקין. ר' יוסי ור' אליעזר סבירא להו כר' עקיבא דמתני' (ב) דר' שמעון: **אכל אכל ה' חתיכות** כו'. אתאן לת"ק דאיירי רישא בה' חתיכות נותר מזבח אחד והכי קאמר לגבי מעילה מודינא דתמחויין מחלקין: **לפני זריקת דמים.** שייכא מעילה אבל נזרק הדם דהיתה לה שעת היתר לכהנים שוב אין בו מעילה וכן מפורש במנחות בפרק התכלת (דף מז:):

המוחק את הכרישה. פי' בקונטרס כותש הקפלוט לא) וקשה דא"כ פירות נינהו ומי פירות אינן מכשירין ועוד קשה דקאמר הסוחט בשערו אינו בכי יותן והיוצאין ממנו הרי הוא בכי יותן ופי' הקונטרס לב) סחט בשערו אחר שיצא מבית המרחץ וא"כ שבשערו אמאי אינו בכי יותן והלא תחלתו לרצון היה ואמרינן (מכשירין פ"א מ"א) כל משקה שתחלתו לרצון אף על פי שאין סופו לרצון לג) לכך פר"י דמיירי שירדו הגשמים עליהם ולא היה לרצון עד שיצאו מהם: **והיוצאין** ממנו לאחר שיצאו הרי זה בכי יותן. אף על גב דשלא ילקה לד) הכותל אינו בכי יותן התם משום דלא ניחא ליה דאתו לה) והכא נמי אף על גב דלא ניחא ליה מעיקרא מכל מקום כיון שהוא עצמו דוחקן להוציא מהם המים לו) אחשבינהו: **מצד** העליון לצד התחתון טהורין. פירש בקונטרס משום שסופה ליבלע בבגד וקשה שהרי במסכת נדה פרק האשה (דף סב: ושם) קאמר מרסין שבלעו משקים טמאים ונפלו לאויר התנור כי הוסק התנור טמא מפני שהמשקין יוצאין ואע"פ שלאחר היסק יחזרו ויבלעו המרסין אלא יש לפרש משום דהוי שלא לרצון כ"י שהם על בגדיו כמו במשקין שבכרישה: **ואת** המהנה כנהנה. והוא הדין דמצי למימר הנהנה כאוכל מה שאין כן בנותר אלא אגב דנקט מאכיל כאוכל קאמר מהנה כנהנה:

אלא

תוספות המוחק הכרישה. פי' רש"י [illegible]

עין משפט נר מצוה

נב א מיי' פי"ג מהל' טומאת אוכלין הל' יד:
נג ב מיי' פי"ג שם הל' ו:
נד ג ד ה מיי' פ"י מהל' שגגות הל"ב:
ו (מיי' פ"ט שם הל' ט):
נה ז מיי' פ"ח שם הל' ו:

◆

שיטה מקובצת

א) גמ' מאי ק"ו וכו' אדם שמטמא מחיים אבר המדולדל בו טהור בהמה שאינה מטמא מחיים אבר המדולדל בה אינו דין שטהור תנן: ב) והסוחט בשערו ובכסותו. ק"ק דאם היו לרצון מתחלה אמאי אינו בכי יותן הא כל משקה שתחילתו לרצון אע"פ שאין סופו לרצון מכשיר ופ"ה דלא חשיבי מידי הואיל ובלועין הן ור"י פי' דנפלו עליו מי גשמים דלא החשיבם כלל: ג) והיוצאים ממנו כו'. דאע"ג דאמרי' התם בשביל שלא תלקה הכותל אינו בכי יותן המים התם לא ניחא ליה שהיו אלו מים בעולם אבל הכא נהי דלא ניחא ליה שיבואו כיון שהוא עצמו הפילן משערו וכסותו א"כ אחשבינהו ומכשיר. הרא"ש ז"ל: ד) פי' בחדושי: ה) ממנו הוכשרה והתנן הולך לו ערבי פסחים אצל: ו) הא נמי תיבות הא איכא נמחק: ז) לאדם כדאמר רב יוסף אות ק' נמחק: ח) מהלכים בדרך וירדו גשמים אע"פ שסוחטין משקין היורדין: ט) אלא לאחר שיצאו מכולו יצאו מכולו הרי אלו מכשירין וטהורין ותיבות שאין נחשבין אלא לאחר שיצאו מגופו נמחק: י) שאל רבי עקיבא אות ר' נמחק: יא) ובולן אמרו לו: יב) א' בחמשה תמחויין אות מ' נמחק: יג) כך שאל ר' עקיבא: יד) אמר לו לא [illegible] כה) תיבת נמי נמחק: כו) א' נותר אכל חייב על כל אחת משום אות א' ל"ש: [illegible] דאיירי ברישא בה': לא) הקפלוט והם שוכים כן הכרישה נשפין וקשה דא"כ מי פירות: לב) הקונטרס. גליון כן פרש"י ז"ל הסוחט בשערו אחר שיצא מבית המרחץ ויש עדיין כיס על שערו ולא נהירא אלא מיירי שירדו גשמים על הכרישה ועל שערו וכסותו ואינו לרצון עד שיצא מהן. הרא"ש ז"ל: לג) לרצון מכשירין לכך: לד) ילקה. גליון אע"ג דהאי משקין רצונו היה שלא היה בעולם ודומה לכופה קערה על הכותל בשביל שלא ילקה בר שאני הכא כיון שסוחט המשקין בידו להוציאן מקרי לרצון. הרא"ש ז"ל: לה) דאתו בעולם והכא: לו) המים א"כ אחשבינהו:

מסורת הש"ס

[illegible]

◆

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לירף וכו' ולקמן. נ"ב ובמסכת מעילה דף יט: (ב) ד"ה מה' זבחים וכו' דר' שמעון אכל כצ"ל ותיבת אכל נמחק:

◆

גליון הש"ס

גמ' ואי אמרת בשעת פרישתן. ע' תוס' נדה ע"ב תד"ה בשעת:

◆

לעזי רש"י

פוריי"ש [פורייל"ש]. כרשים (ירק מאכל).

◆

רבינו גרשום

[illegible]

[illegible]